

РЕШЕНИЕ

№ 26857

гр. София, 03.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в публично заседание на 15.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5722** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 172, ал. 5 от Закона за движението по пътищата (ЗДвП).

Образувано е по жалба на М. З. З., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес в [населено място], [улица], ет. 3, ап. 9, чрез адвокат С. З., срещу Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM-2755961 от 06.05.2026 г. издадена от старши полицаи в 03 Районно управление към Столична дирекция на вътрешните работи, с която на основание чл. 171, т. 1, б. з), гг) ЗДвП е приложена принудителна административна мярка – „временно отнемане на СУМПС до решаване на въпроса с отговорността, но не повече от 6 месеца“.

Жалбоподателят – М. З. З., оспорва заповедта като незаконосъобразна - издадена при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и при несъответствие с целта на закона. Твърди, че не е знаел, че автомобилът няма валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност“ и че регистрацията му е служебно прекратена. Сочи, че собственикът на автомобила не е бил надлежно уведомен за прекратяването на регистрацията, поради което и жалбоподателят не е могъл да знае за това обстоятелство. Навежда доводи, че липсата на уведомяване по реда на чл. 574, ал. 10 КЗ е съществен порок, тъй като служебното прекратяване на регистрацията по чл. 143, ал. 10 ЗДвП предполага уведомяване на собственика. Поддържа, че при липса на доказано знание за прекратената регистрация не е налице виновно извършено нарушение, а оттам и не са налице предпоставките за прилагане на ПАМ по чл. 171, т. 1, б. з) гг) ЗДвП. Позовава се на съдебна практика в тази насока. Жалбоподателят твърди още, че заповедта е немотивирана, тъй като в нея не са изложени достатъчни фактически основания относно това дали са налице предпоставките за прилагане на

мярката, както и дали собственикът на МПС е бил уведомен за служебното прекратяване на регистрацията. Счита, че неправилно е приложена разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП, доколкото фактическата причина за прекратяване на регистрацията е липсата на застраховка „Гражданска отговорност“, за която законът предвижда специална принудителна административна мярка по чл. 171, т. 1, б. е) ЗДвП – временно отнемане на СУМПС до представяне на информация за сключена валидна застраховка, но за не повече от 6 месеца. Сочи, че незабавно след проверката е била сключена застраховка „Гражданска отговорност“, за което са представени доказателства, а регистрацията на автомобила е била възстановена. Поддържа, че при тези данни целите на принудителната административна мярка са постигнати, поради което продължаващото ограничаване на правата му придобива санкционен характер, какъвто ПАМ не следва да има.

Прави искане оспорената заповед да бъде отменена. Претендира направените по делото разноски въз основа на представен списък. Жалбоподателят се представлява от адв. З..

Ответникът – старши полицай в 03 Районно управление към Столична дирекция на вътрешните работи, оспорва жалбата като неоснователна. Поддържа, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон. Счита, че от събраните по делото доказателства се установява по безспорен начин, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред, доколкото регистрацията на автомобила е била служебно прекратена по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради липса на валидна застраховка „Гражданска отговорност“. Счита, че при тези факти са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката по чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП.

Прави искане жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение. Ответникът се представлява от юрк. И. И..

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, при извършената проверка по чл. 168, ал. 1 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 06.05.2026 г., около 17:44 ч., в [населено място], по [улица], пред № 75, с посока на движение от [улица] към [улица], жалбоподателят М. З. З. е управлявал лек автомобил „Ф. Голф“ с рег. [рег.номер на МПС], собственост на Г. С. Т.. При извършена полицейска проверка е установено, че автомобилът е със служебно прекратена регистрацията по чл. 143, ал. 10 ЗДвП от 05.05.2026 г. поради липса на платена застраховка „Гражданска отговорност“ към датата и часа на проверката. За констатираното е съставен Акт за установяване на административно нарушение серия ГА № 5490712/06.05.2026 г.

На 06.05.2026 г. е издадена и оспорената Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GRAM-2755961, с която на основание чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП на жалбоподателя е приложена принудителна административна мярка – временно отнемане на СУМПС на водач, който е извършил нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, до решаване на въпроса за отговорността, но не повече от 6 месеца. Заповедта е връчена на жалбоподателя на същата дата.

По делото е приложена застрахователна полица „Гражданска отговорност“ № BG/23/126001553533, от която се установява, че на 06.05.2026 г. за процесния автомобил е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, със срок на валидност от 19:54 ч. на 06.05.2026 г. до 23:59 ч. на 05.05.2027 г.

От приложената по административната преписка справка за регистрационния статус на автомобила се установява, че регистрацията на процесното МПС е прекратена на 05.05.2026 г. в 05:29 ч. по реда на чл. 143, ал. 10 ЗДвП поради уведомление от Гаранционния фонд за липса на

застраховка „Гражданска отговорност“, а на 06.05.2026 г. в 18:56 ч. е отразено служебно възстановяване на регистрацията поради уведомление от Гаранционния фонд за валидна застраховка „Гражданска отговорност“.

При така установената фактическа обстановка настоящият състав намира от правна страна следното:

Жалбата е допустима – подадена от надлежна страна, адресат на оспорения акт, имаща право и интерес от оспорването, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК във връзка с чл. 172, ал. 5 ЗДвП, срещу подлежащ на съдебен контрол индивидуален административен акт.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 172, ал. 1 ЗДвП принудителните административни мерки по чл. 171, т. 1, 2, 2а, 4, т. 5, б. а), т. 6 и 7 се прилагат с мотивирана заповед от ръководителите на службите за контрол по този закон съобразно тяхната компетентност или от оправомощени от тях длъжностни лица. По делото е приложена Заповед № 8121з-1632/02.12.2021 г. на министъра на вътрешните работи за определяне на служби за контрол по ЗДвП – структури на Министерството на вътрешните работи. На основание чл. 165 ЗДвП и чл. 33, т. 9 ЗМВР, с т. 1.3 от заповедта Столична дирекция на вътрешните работи, в рамките на обслужваната територия, е определена да осъществява контрол по ЗДвП. На основание законовата делегация на чл. 172, ал. 1 ЗДвП директорът на Столична дирекция на вътрешните работи със Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. е оправомощил държавните служители от Отдел „Пътна полиция“ при СДВР, както и полицейските органи по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР от отдел „Охранителна полиция“ при СДВР, секторите „Охранителна полиция“ в районните управления при СДВР и отдел „Специализирани полицейски сили“ при СДВР, да прилагат с мотивирана заповед принудителни административни мерки по чл. 171 ЗДвП. Процесната заповед е издадена от К. П. П. – старши полицай в ОЗ РУ – СДВР, чиято длъжност попада в обхвата на Заповед № 513з-12086/14.10.2025 г. Ето защо съдът приема, че оспореният индивидуален административен акт е издаден от материално и персонално компетентен орган.

Оспорената заповед е в писмена форма и съдържа индивидуализация на органа, адресата, правното основание и разпоредената мярка. В нея са посочени обстоятелствата, приети от административния орган за релевантни – управление на конкретно МПС със служебно прекратена регистрация поради липса на застраховка „Гражданска отговорност“, както и съставеният АУАН. Поради това съдът приема, че формално не се установява порок във формата, който сам по себе си да води до отмяна на акта.

Спорът по делото се концентрира върху това дали при издаването на заповедта са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката и дали същата съответства на целта на закона.

В разпоредбата на чл. 171, т. 1, б. з) ЗДвП е предвидено за осигуряване безопасността на движението по пътищата и за преустановяване на административните нарушения да се прилага принудителна административна мярка „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ на водач, извън случаите по букви а) – ж), който при управление на моторно превозно средство е извършил нарушение по този закон, за което е предвидено налагане на наказание лишаване от право да се управлява моторно превозно средство – до решаване на въпроса за отговорността му, но за не повече от: г) 6 месеца – за нарушенията по чл. 175, ал. 2 и ал. 3, чл. 176, ал. 1, чл. 178ж, ал. 2 и чл. 182, ал. 5.

В чл. 175, ал. 3 ЗДвП е предвидено да се наказва с лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от 6 месеца и с глоба 500 лв. водач, който управлява моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред или е регистрирано, но е без табели с регистрационен номер.

В процесната заповед е прието от фактическа страна, че жалбоподателят е управлявал моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация по чл. 143, ал. 10 ЗДвП, като деянието е квалифицирано като нарушение на чл. 140, ал. 1, пр. 1 ЗДвП. По аргумент от тази разпоредба управлението на моторно превозно средство със служебно прекратена регистрация се приравнява на управление на нерегистрирано по надлежния ред МПС, поради което по принцип е налице фактическата хипотеза на чл. 175, ал. 3 ЗДвП, която попада в приложното поле на чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП.

В заповедта обаче не е посочен точният час на издаването ѝ. Макар законът да не предвижда изрично подобен реквизит, в конкретния случай същият има съществено значение с оглед установените по делото факти. От доказателствата се установява, че на същата дата – 06.05.2026 г. – за процесния автомобил е сключена задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, а в 18:56 ч. в автоматизираната информационна система на МВР е отразено служебно възстановяване на регистрацията на автомобила. При липса на данни за точния час на издаване на процесната заповед съдът не може да установи дали към този момент все още са били налице материалноправните предпоставки за прилагане на мярката. Този порок не е само формален, доколкото в конкретния случай времевата последователност на релевантните факти е от съществено значение за преценката дали към момента на издаване на заповедта е съществувало противоправно състояние, което да обоснове необходимостта от прилагане на административна принуда. Липсата на яснота относно този момент препятства осъществяването на ефективен съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

Наред с това, обстоятелството, че причината, послужила като основание за прилагане на процесната принудителна административна мярка, е била отстранена в рамките на същия ден, е от съществено значение за преценката дали при конкретните факти прилагането на мярката е било необходимо и дали същата съответства на целта на закона. Принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП имат превантивен и преустановителен характер. Те не представляват санкция за вече извършено административно нарушение, а средство за предотвратяване или преустановяване на нарушение и за гарантиране на безопасността на движението по пътищата. Именно поради това тяхното прилагане следва да бъде съобразено с конкретната фактическа обстановка и с необходимостта от защита на обществения интерес, който законът цели да охранява. В конкретния случай установеното противоправно състояние е било преодоляно в рамките на същия ден. При тези обстоятелства действието на мярката „временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство“ не допринася за постигане на целите на закона, тъй като регистрацията на автомобила е възстановена и липсва опасност от продължаване на същото противоправно състояние.

Следва да се отчете и че законодателят е предвидил различни правни последици за подобно поведение. При липса на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ са уредени специални принудителни административни мерки – по чл. 171, т. 1, б. е) ЗДвП спрямо водача и по чл. 171, т. 2, б. в) ЗДвП спрямо самото пътно превозно средство – до отстраняване на нарушението. Отделно от това, при управление на моторно превозно средство, което не е регистрирано по надлежния ред, законът предвижда и административнонаказателна отговорност по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, а в определени хипотези подобно поведение може да осъществява и състав на престъпление по чл. 345, ал. 2 от Наказателния кодекс. Наличието на тази многостепенна правна уредба налага принудителните административни мерки да се прилагат с оглед конкретните факти и тяхната превантивна цел, а не механично. Когато противоправното състояние е вече преодоляно и липсва опасност от неговото продължаване, прилагането на мярката по чл. 171, т. 1, б. з) г) ЗДвП губи своята превантивна и преустановителна функция и на

практика се превръща в допълнителна санкция за вече извършеното нарушение, което е несъвместимо с правната природа на принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП. В тази връзка следва да бъде съобразена и актуалната практика на Върховния административен съд, съгласно която при преценката за законосъобразност на принудителните административни мерки съдът следва да съобрази не само формалното наличие на предпоставките за тяхното прилагане, но и дали при конкретните факти административната принуда действително реализира преследваната от закона цел. В този смисъл са Определение № 533/19.01.2026 г. по адм. дело № 12298/2025 г., Определение № 1738/16.02.2026 г. по адм. дело № 1267/2026 г., Определение № 1661/13.02.2026 г. по адм. дело № 979/2026 г. на ВАС и др., в които се приема, че когато към момента на издаване на акта или непосредствено след това са настъпили обстоятелства, от които следва, че защитимата от закона цел е вече постигната, административната принуда не може да се разглежда изолирано от конкретната фактическа ситуация и не може да се ползва с презумпция за автоматична съразмерност.

В разглеждания случай целта на закона – да се гарантира участие в движението само на моторно превозно средство с валидна регистрация и задължително застрахователно покритие – е била постигната в рамките на същия ден чрез сключване на застраховка „Гражданска отговорност“ и служебно възстановяване на регистрацията на автомобила. При това положение действието на мярката „временно отнемане на СУМПС“ не е насочено към преустановяване или предотвратяване на нарушение, а води до ограничаване на правата на жалбоподателя без да е налице реална необходимост от това.

За пълнота на изложението следва да се посочи, че доводите на жалбоподателя, свързани с липса на надлежно уведомяване по реда на чл. 574 КЗ, макар и подробно развити в жалбата, са ирелевантни за изхода на настоящия спор. Същите касаят преди всичко въпроса за знанието на водача относно регистрационния статус на управляваното МПС и съответно субективната страна на деянието. Тези обстоятелства имат значение при преценката за наличие на вина в рамките на административнонаказателното производство по ангажиране на отговорност за нарушение по чл. 175, ал. 3 ЗДвП, но са извън предметния обхват на настоящото производство, чийто предмет е съдебният контрол за законосъобразност на приложена принудителна административна мярка. Доколкото принудителните административни мерки по чл. 171 ЗДвП не представляват санкция, тяхното прилагане не е обусловено от установяване на вина.

С оглед на изложеното съдът намира, че оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона, поради което следва да бъде отменена като незаконосъобразна.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени претендираните и доказани по делото разноски. От представения списък по чл. 80 ГПК и приложените доказателства се установява, че жалбоподателят е заплатил дължима държавна такса в размер на 5,11 евро и адвокатско възнаграждение в размер на 300,00 евро. Съдът намира възражението на ответника за прекомерност на адвокатското възнаграждение за неоснователно. Делото е с обичайна фактическа и правна сложност за този вид производства, но заплатеното възнаграждение не надхвърля в прекомерна степен необходимите разноски за защита, поради което не следва да бъде редуцирано.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед за прилагане на принудителна административна мярка № GРАМ-2755961 от 06.05.2026 г., издадена от старши полицаи в 03 Районно управление към Столична дирекция на вътрешните работи.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи, [населено място], [улица], да заплати на М. З. З., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 9, разноски по делото в размер на 305,11 евро (триста и пет евро и единадесет евроцента).

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл. 172, ал. 5, изр. второ ЗДвП.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: